

Chapter: 1 to 5

प्र.१ दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा. (5)

- 1) ..... हा दिवस जागतिक जैवविविधता दिन म्हणून साजरा केला जातो.
अ. 22 मे   ब. 5 जून   क. 23 मे   ड. 22 एप्रिल
- 2) उत्क्रांती म्हणजे .....
अ. प्राण्यांचे वर्गीकरण   ब. जोडणारे दुवे
क. सजीवांमधील सावकाश होणारा क्रमिक बदल   ड. जीवाश्म विज्ञान
- 3) विद्युत घट कुठल्या स्वरूपात ऊर्जा साठवतो.
अ. स्थितिज ऊर्जा   ब. गतिज ऊर्जा   क. विभवांतर   ड. प्रभार आणि प्रवाह
- 4) ..... हा फुलाचा स्त्रीलिंग भाग आहे.
अ. निदल   ब. दल   क. पुंकेसर   ड. स्त्रीकेसर
- 5) ..... या अवस्थेत केंद्राकावरण पूर्णपणे नाहीसे होते.
अ. पूर्वावस्था   ब. मध्यावस्था   क. पश्चावस्था   ड. अंत्यावस्था

(आ) खालील प्रश्न सोडवा. (5)

1) RNA ते प्रथिने : भाषांतरण : : DNA ते mRNA : .....

2) वेगळा घटक ओळखा.

हत्ती, झेब्रा, लांडगा, जिराफ

3) जोडी जुळवा. (1)

अ	ब	क.
1. हवा	अ. धरणे	अ. सौर ऊर्जा
2. पाणी	ब. विद्युत केंद्र	ब. रासायनिक ऊर्जा
	क. सौर पॅनेल	क. स्थितिज ऊर्जा
	ड. पवनचक्की	ड. गतिज ऊर्जा

4) चूक की बरोबर ते लिहा.

परिसंस्थेतील विविध अन्नसाखळ्यांमुळे पर्यावरणाचे संतुलन टिकून राहते.

5) नाव / रेणूसूत्र लिहा.

खालील अन्नसाखळी योग्य क्रम लावून पूर्ण करा.

शेवाळ, साप, किटक, बेडूक

प्र.२ (अ) शास्त्रीय कारणे लिहा. (कोणतेही दोन)

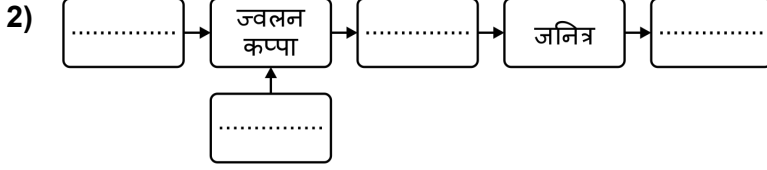
(4)

- 1) जलविद्युत ऊर्जा, सौर ऊर्जा आणि पवन ऊर्जा यांना नूतनीकरणक्षम ऊर्जा म्हणतात.
- 2) तंतुमय पदार्थ एक महत्त्वाचे पोषकतत्त्व आहे.
- 3) लोकसंख्येचा विस्फोट हा नैसर्गिक साधन संपत्तीच्या क्षपणाचं मूळ कारण आहे.

(आ) खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही तीन)

(6)

- 1) अर्धसुत्री विभाजनाने सजीवांमध्ये गुणसुत्रांची संख्या सारखी राहते.

- 3) फरक स्पष्ट करा.

ग्लायकोलायसीस आणि केब्र चक्र.

- 4) टिपा लिहा

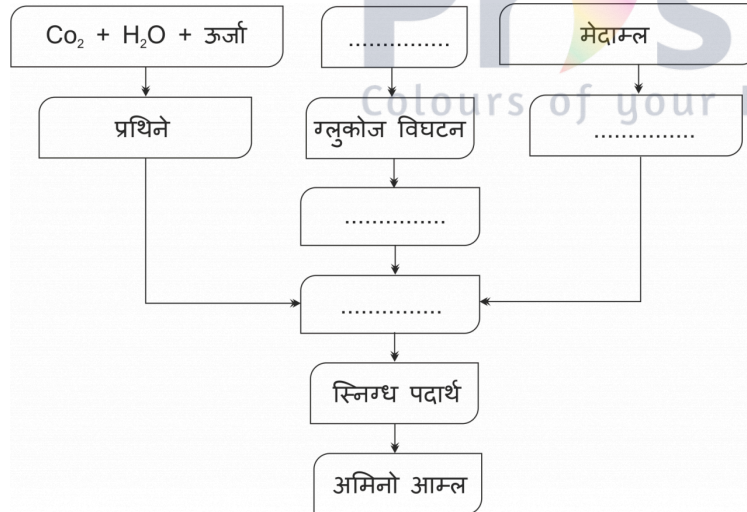
सौर विद्युत घट

- 5) उदाहरणे द्या : जोडणारे दुवे

प्र.३ खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही पाच)

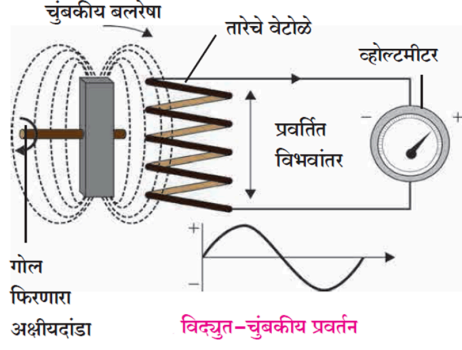
(15)

- 1) खालील ओघतक्ता योग्य क्रमाने लिहा.

2) आकृतीचे स्पष्टीकरण लिहिणे.

विद्युत जनित्र

3) परिच्छेद पूर्ण करा.

(पितपिंडकारी संप्रेरक, गर्भाशयाचे अंतःस्तर, पुटिका ग्रंथी संप्रेरक, इस्ट्रोजेन, प्रोजेस्टेरोन, पितपिंड)

अंडाशयातील पुटीकेची वाढ ..... संप्रेरकामुळे होते. ही पुटिका इस्ट्रोजेन स्त्रवते. इस्ट्रोजेनच्या प्रभावामुळे ..... ची वाढ होते/ पुननिर्मिती होते. .... संप्रेरकामुळे पूर्ण वाढ झालेली पुटिका फुटून अंडेपेशी अंडाशयातून बाहेर पडते व पुटीकेच्या उर्वरित भागापासून ..... तयार होते. ते ..... व ..... ही संप्रेरके स्त्रवते. या संप्रेरकांच्या प्रभावखाली ..... च्या ग्रंथी स्त्रवण्यास सुरुवात करतात आणि ते रोपणक्षम होते.

4) खाली दिलेल्या आकृत्यांवर टिपा लिहा.

(अ)

(ब)

(क)

- 5) अ. एकगुणित पेशी कशा तयार होतात?
- ब. एकगुणित पेशीचे महत्त्व काय आहे?

6) मानवाच्या उत्क्रांतीस सुमारे 7 कोटी वर्षांपूर्वी सुरुवात झाली.

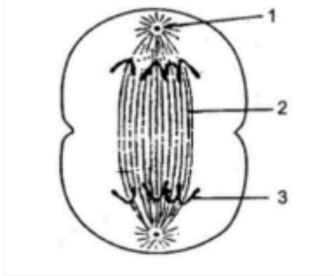
7) उदाहरणासहित एकपेशीय प्राण्यांमधील अलैंगिक प्रजननाचे प्रकार लिहा. - बहुविभाजन

8) अणु विद्युत केंद्रातील अपघात जीव घेणा असू शकतो.

प्र.४ प्रश्नाचे एक उत्तर विस्तृत स्वरूपात लिहिणे.

(5)

1) खालील आकृतीचे निरीक्षण करुन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- i. 1,2,3 ला नावे द्या
- ii. वरील आकृतीत पेशी विभाजनाची कोणती पायरी दर्शविली आहे तुमचे उत्तर स्पष्ट करा.
- iii. वरील प्रकारचे पेशी विभाजन कोणत्या पेशीमध्ये होते?
- iv. वरील पायरीच्या आगोदरची पायरी कोणती?

2) खालील प्रजननाच्या अवयवांचे कार्य लिहा.

- i. योनी ii. अंडाशय iii. गर्भाशय iv. शुक्राशय v. शिस्त्र vi. कुक्षी

